

5.Sınıf Sosyal Bilgiler Konu Özetleri

3.Ünite : İnsanlar, Yerler ve Çevreler
Konu : Doğal Afetlerin Yaşamımıza Etkisi

Doğal afetler toplum hayatı üzerinde derin ve kalıcı etkiler bırakmaktadır. Deprem, en fazla can ve mal kaybına neden olan doğal afettir. Aşağıda depremin toplum hayatı üzerindeki etkilerine örnekler verilmiştir.

- İnsanlar depremde aile bireylerini veya arkadaşlarını kaybedebilir. Depremden yaralı olarak kurtulan kişiler sakat kalabilir. Bu nedenle deprem, depremi yaşayan insanların ruh ve beden sağlığı üzerinde uzun yıllar süren etkiler bırakabilir.
- Depremlerin olduğu yerlerde büyük maddi hasarlar meydana gelir ve sanayi tesisleri zarar görür. Bunun sonucunda toplumda iş gücü ve enerji kaybı olur.
- Deprem sonrasında yetkililer enkaz altında kalan insanların kurtarılmalarına yönelik çalışmalar yapar. Depremden sağ kurtulan insanların çoğu, geceyi dışarıda geçirmek zorunda kalır. İnsanlar temiz suya ulaşmakta zorluk yaşar. Bunun sonucunda deprem sonrası salgın hastalıkların görülme riski de artar.

Sel, ülkemizde sık görülen doğal afetlerden biridir. Selin toplum hayatı üzerindeki etkilerinden bazıları şunlardır:

- Sel, can ve mal kaybına sebep olmaktadır.
- Konutlar ve iş yerleri sel sonucu zarar görebilir. İnsanlar sel suları boşaltılana kadar konutlarında yaşayamaz, işe gidemez.
- Ekili olan tarım alanları ve seralar aşırı yağışla beraber sel suları altında kalır. Ekili ürünler toplanamaz, insanlar sebze ve meyveye ulaşmakta zorluk çeker. Üretici, ürünlerini satamadığı için ekonomik sıkıntılar yaşar. Sebze ve meyve fiyatlarında geçici bir süre de olsa artış gözlenir.

Çığ düşmesinin toplum hayatı üzerindeki etkilerinden bazıları aşağıda verilmiştir:

- Çığın kara yolları üzerine düşmesi sonucu yollar kapanır. İnsanlar işlerine, öğrenciler okullarına gidemez. İş ve okul hayatı bu durumdan olumsuz etkilenir.
- Kayak merkezlerine çığ düşmesi turizmi olumsuz etkiler.
- Çığ, önüne çıkan ağaçları yerinden sökebilir. Sökülen ağaçlarla ilerleyen çığ, can ve mal kaybına sebep olabilir.

Heyelanın toplum hayatı üzerindeki etkilerinden bazıları aşağıda verilmiştir:

- Heyelan olayının yerleşim birimlerinde veya yol güzergahında meydana gelmesi sonucunda insanlar toprak altında kalarak yaşamlarını kaybedebilir.
- Heyelan sonucunda konutlar toprak altında kalabilir, kısmen veya tamamen kullanılamaz hale gelebilir.
- Tarım alanları ve dikili ağaçlar yerlerinden sökülerek yamaçlardan aşağı taşınabilir. Bu durum tarımda verim düşüklüğüne sebep olur.
- Heyelan sonucunda kara ve demir yolları kapanabilir ve ulaşım aksayabilir.

Orman yangınlarının toplum hayatı üzerindeki etkilerinden bazıları aşağıda verilmiştir:

- Uzun yıllar boyunca g¼çl¼kle yetişen ağağlar orman yangınları sonucunda saatler için-de yok olabilir.
- Yerleşim yerlerinin yakınındaki orman yangınları konutlara ve iř yerlerine zarar verebilir.
- Ağağların ¼rettiđi oksijen miktarı azalır, hava kirliliği artar, insanlarda solunum yollar hastalıkları g¼r¼l¼r.
- Orman yangınları sonucunda bitki ¼rt¼s¼ tahrip olduğundan erozyon ve sel baskınların-da artış g¼r¼l¼r.
- Tarım alanlarının yakınındaki orman yangınları ekili ve dikili alanlara zarar verir. ¼r¼nlerini toplayamayan çiftçiler ekonomik olarak zarar g¼r¼r.
- Ormanda yaşamını devam ettiren canlıların yaşam alanları daralır ve t¼rleri azalır.